

„Az emberi kapcsolatok szeretetében élni és az idegen akarat megértésében élni hagyni, ez a szabad ember alapmaximuma.”
Rudolf Steiner: A szabadság filozófiája

Mi történik az Antropozófiai Társaságban? Hírek a Társaság tagjainak

Kedves Barátaink!

A MAT képviselő testülete által szerkesztett hírlevél kilencedik számát adjuk át most a Társaság tagjainak, abban a reményben, hogy hasznos információkat találnak benne mind a Társaság működésével, mind pedig az antropozófiai életterületekkel kapcsolatban.

KAPCSOLATTARTÁS A TAGJAINKKAL

2018. május 25-én életbe lépett az új adatvédelmi törvény, és ettől kezdve csak akkor küldhetünk a Társaság tagjainak elektronikus levelet, ha az adatkezeléshez hozzájárulnak és a hírlevél küldést jóváhagyják.

A Társaság minden olyan tagja, akivel elektronikusan tartjuk a kapcsolatot május végén kapott egy e-mailt, melyben arra kértük, hogy lépjen be a Társaság honlapján található fiókjába és hagyja jóvá az adatkezelést, valamint a Hírlevél küldést, amennyiben a Társaság elektronikus anyagait a jövőben is meg kívánja kapni. A feladat megkönnyítése érdekében az informatikus csapat még egy kis ikont is beillesztett az e-mailbe, amire rákattintva mindenki azonnal a saját személyes fiókjába jutott.

Sajnálattal kellett tapasztalnunk, hogy a tagoknak közel egy harmada a mai napig nem lépett be a fiókjába és nem hagyta jóvá az adatkezelését, ill. az elektronikus anyagok küldését. A törvény erre az esetre előírja, hogy ilyenkor milyen adatkezelési és információs formák lehetségesek, és ezért a jövőben azon tagjainknak, akik ezt a jóváhagyást nem teszik meg, semmiféle elektronikus levelet nem tudunk kiküldeni.

Ezért ismételten kérjük a Társaság azon tagjait, akik eddig ezt nem tették meg, hogy a <http://www.antropozofia.hu/> oldalon lépjenek be a saját fiókjukba, (adataim) és ott hagyják jóvá az adatkezelést és a Hírlevél, ill. információk küldését.

A Magyar Antropozófiai Társaság tagjairól, a társasági törvényi szabályozása szerint, egy tagjegyzéket kell készíteni, amiben az azonosításhoz szükséges információkat tárolja a Társaság. Ezek az információk a tag neve és lakcíme. További személyes adatokat, így pl. az e-mail címet is csak a tag külön hozzájárulása esetén

tarthatjuk nyilván. Ez azt is jelenti, hogy azon tagjainknak, akik a fenti adatkezelési hozzájárulást nem adják meg, és nem engedélyezik a hírlevél küldést, a jövőben – postai úton - csak a közgyűlésekről tudunk információkat küldeni, és a Társaság, ill. az antropozófiai élet többi eseményéről sajnos nem.

Takáts Péter

BESZÁMOLÓ A TITKÁROK VARSÓI TALÁLKOZÓJÁRÓL

2018. június 22-e és 24-e között Varsóban tartották meg az Általános Antropozófiai Társaság (AAG, Dornach) vezetősége és az európai antropozófiai társaságok képviselőinek éves találkozóját. A következőkben erről a találkozóról adok rövid beszámolót.

Az antropozófiai társaságok vezetői az év elején, közvetlenül az AAG közgyűlése előtt rendszeresen találkoznak Dornachban, és ezt a nyár elején egy másik találkozó követi, amikor az európai társaság képviselői

találkoznak egymással. Ez ugyanaz a találkozó, ami 2017-ben Budapesten került megrendezésre, és az idén Varsóban gyűltünk össze. A találkozón az AAG vezetősége részéről csak hárman – Constanza Kaliks,

Joan Sleigh és Justus Wittich – voltak jelen. A negyedik vezetőségi tag, Mathias Girke, az orvosi szekcióban való elfoglaltságára hivatkozva sajnos ismét lemondta a vezetőséggel közös programon való részvételt. Dornachból ott volt még Paul Mackay is, aki már nem minta vezetőség tagja, hanem mint vendég, a vezetőség nyugalmazott tagja, és a jövőben egyes speciális területekért felelős tanácsadó volt jelen. Ez alkalommal 14 országos társaság képviselője jött el, így ott voltak René Becker (F), Nodar Belkania (Grúzia), Marjatta v. Boeschoten (GB), Anezka Janatova (CS), Ana Lizán (SP), Henri Murto (FIN), Niels Henrik Nielsen (DK), Mats-Ola Olsson (S), Ingrid Reistad (N), Michael Schmock (DE), Jaap Sijmons (NL), Péter Takáts (H), Wolfgang Tomaschitz (A), Bart Vanmechelen (B), Fritz Wessling (P) és Ewa Wasniewska (PL), mint a vendéglátónk. Az utolsó napon még csatlakozott a munkához a Társadalomtudományi Szekció vezetője Gerald Häfner is.

Mivel a márciusi dornachi közgyűlés óta az AAG vezetőségi tagjaink és a társaságok képviselőinek ez volt az első találkozója, az egész találkozót, a napirendet és a beszélgetéseket a közgyűlés utáni időszak eseményei és az AAG jövőjével kapcsolatos kérdések uralták. Igazán jó volt látni és megtapasztalni, hogy a viszonylag kényes helyzet ellenére a vezetőségi tagok és a különböző országokból érkezett képviselők, milyen higgadtan és tárgyyszerűen tudnak beszélni az eseményekről és mennyire erősen áthatja az AAG jövője iránt érzett felelősség az egész kommunikációt.

A találkozó első napja a szokásos ismerkedéssel kezdődött, amikor Ewa Wasniewska tartott ismertetőt a lengyel kultúráról és történelmi eseményekről az antropozófia fényében. Majd ezt követően a lengyel antropozófia társaság vezetőségének tagjaival beszélgettünk az antropozófia életterületekről, a kilátásokról és lehetőségekről. A délutáni program része volt még egy rövid előadás, amire a szervezők engem kértek fel. A téma az Alapkő meditáció egy izgalmas sora a „Hadd tölts be Keletről a tűz, Ami a Nyugat által formálódik” volt. A kérdés, amiről beszélnem kellett pedig az, hogy miként lehetne ezt a mondatot tartalommal is megtölteni és hogyan látjuk a kelet-nyugat viszonyt a volt szocialista országokban. Leegyszerűsítve, mit tud adni a keleti világ a nyugatinak, hogy az a bizonyos tűz – ami most annyira hiányzik - betölts. Most nem akarom ezt a kb. 25 perces gondolatsort leírni, de az előadás után egy rendkívül intenzív beszélgetés indult meg és az előadásban elhangzott gondolatok és ez a téma a következő két nap során újra meg újra előkerült. Az első este a lengyel társaság tagjai voltak a vendégek és miután alig 10-en jöttek el, egy bensőséges beszélgetés alakult ki az antropozófiáról és a lengyel barátainkat foglalkoztató

kérdésekről, melyet az ismert lengyel antropozófus Tomek Mazurkiewics rövid felvezetője vezetett be.

A második napon aztán intenzív munka indult és elsőként a közgyűlésre és az azt követő időszak eseményeire pillantottunk vissza, majd az AAG vezetőségének 2018. június 12-ei döntéseiről beszélgettünk. Ezeket a 2. és 4. tagoknak írt levelében a vezetőség már – német és angol nyelven – közreadta. Ugyanis mindenki, aki valós és működő e-mail címet adott le a jelentkezése alkalmával, az most erre megkapja az AAG vezetőségének leveleit, melyekben az eseményekről és a döntésekről tájékoztatják a Társaság tagjait. Annak érdekében, hogy mindenki megismerhesse, hogy a 2018. márciusi közgyűlés után hogyan alakult át az AAG és a Főiskola működése és viszonyai, itt most összefoglalom a lényeges eseményeket és döntéseket.

- 1./ Az u.n. Goetheanum Leitung (a Goetheanum vezetősége) átveszi a Főiskola működésével kapcsolatos felelősséget.
- 2./ A Főiskola első osztályának felelőssége Claus-Peter Röh kezébe kerül, akit a vezetőség két tagja támogat, Joan Sleigh az angol, Constanza Kaliks pedig a spanyol és portugál nyelvterületen.
- 3./ Az Általános Antropozófia Szekciónak egy éven belül önálló vezetősége lesz. (Eddig ezt az AAG vezetőségéből delegált tagok látták el.)
- 4./ A Goetheanum épületének működtetését egy három tagú csoport vette át, melynek tagjai Rebekka Frischknecht (az alkalmazottak részéről), Stefan Hasler (a Goetheanum Leitung részéről) és Justus Wittich (az AAG vezetősége) részéről.
- 5./ Törekedni fognak a tagokkal folytatott kommunikáció erősítésére és javítására.
- 6./ Lehetővé akarják tenni, hogy a jövőben az Általános Antropozófia Társaság, mint világtársaság minden tagja részt vehessen a Goetheanumban zajló folyamatok alakításában és a közgyűlés határozathozatalában.
- 7./ Paul Mackay és Bodo von Plato a jövőben speciális feladatok elvégzésére az AAG rendelkezésére állnak.
- 8./ A vezetőség egyértelműen kijelentette, hogy a jelenleg 4 tagú testület kibővítéséről nem gondolkodnak és ezzel a 2019-es közgyűlésig nem fognak foglalkozni.

A beszélgetések során nyilvánvalóvá vált, hogy az országokban a tagok nincsenek tisztában azzal, hogy az AAG vezetősége és a Goetheanum Leitung hogyan működik és milyen feladatokat lát el, ezért az ilyen irányú kommunikáció és információ áramlás erősítését javasolták a jelenlévők a vezetőségnek.

Egy további napirendi pont volt a Szabad Szellemtudományi Főiskola további működése és ezen belül is az Általános Szekció jövője. Ezzel kapcsolatban megtudtuk, hogy egy munkacsoport jött létre, mely

René Beckernek, a francia társaság vezetőjének irányítása alatt, az új működési formák és felelőségek rendszerének kidolgozását kapta feladatul. Ez a munkacsoport egy éven belül leteszi javaslatát arra vonatkozóan, hogy miként lehet étellel és munkával megtölteni az eddig tetszhalott állapotban lévő Általános Szekciót. A beszélgetés közben egyértelművé vált, hogy még a nagy antropozófiai hagyományokkal rendelkező országokban sincsenek tisztában a tagok, és még a Főiskolai tagok sem, a Főiskola működésével, a Főiskola és Klasse viszonyaival. Meglepő módon a Főiskolai tagok egy része azt hiszi, hogy a Főiskola az a Klasse-ból áll, és ha eljár a Klasse olvasásra, akkor már megfelelő munkát végzett. Ezért a jelenlévők egyetértettek abban, hogy Dornachban és nemzeti társaságokban is erősíteni kell a Főiskolával kapcsolatos tudatosságot és a tagokat még több információval kell ellátni ezen a területen is.

Hosszan beszélgettünk arról, hogy a jelen helyzetben, amikor a vezetőség erősíteni szeretné az AAG világtársaság jellegét és a Dornachban születő döntésekbe egyre jobban be akarja vonni a Társaság tagjait szerte a világon, akkor egy ilyen helyzetben a világtársaság országos szerveinek képviselőivel hány találkozás lenne célszerű. Az eddigi rendszer szerint az összes társaság vezetője egyszer találkozik Dornachban az éves közgyűlés előtt, majd egyszer külön találkoznak az európai képviselők, és még két másik külön találkozója van a nagy társaságok, az 500 tagnál nagyobb létszámúak, vezetőinek, a titkároknak, novemberben és januárban. A kérdés, amiről beszélgettünk az, hogy ezt a négy találkozót ebben a formában tartsuk-e meg, vagy ahogy a vezetőség és néhány titkár javasolja, ne tegyünk többé különbséget a társaságok között sem területi, sem pedig létszám szempontból és erre a négy találkozóra valamennyi képviselőt hívjuk meg. Mások azt feszegették, hogy szükség van-e erre az évi négy találkozóra. Végül a vezetőségi tagok és a jelenlévők többsége a mellett voksolt, hogy éppen a világtársasággá válás folyamata teszi szükségessé azt, hogy az eddigi zárt és a tagok által nem ismert döntési folyamatok átláthatóvá váljanak, és az antropozófiáról és az antropozófiai társaságról születő döntésekben a világ valamennyi társaságának legalább a vezetői részt vehessenek. Ezért a jövőben valamennyi ország képviselőjét meghívják az évi négy találkozóra.

A beszélgetésben újra felmerült egy korábban már tárgyalt kérdés, a társaságok vezetőinek elnevezése, és a társaságok besorolása. Jelen pillanatban egy olyan szabály él, mely szerint ha egy nemzeti társaságnak 500-nál több tagja van, akkor a vezetőjét „Generalsekretär”-nek, azaz főtitkárnak hívják. Az 500 tag alatti társaságok vezetőit pedig képviselőnek hívják. Ez a különbség

azonban nem csak formai, mert Rudolf Steiner azt a rendszert vezette be, hogy a nagy társaságokat képviselő főtitkárokat Dornachnak is jóvá kell hagynia. Az ő elképzelése szerint ezeknek a vezetőknek már nem csak az országos társaság képviselője a feladata, hanem az AAG és a Goetheanum működéséért is felelősek, és ezért kell ezeket az embereket még Dornachban is elismerni. A képviselők, azaz a kisebb társaságok vezetői ilyen értelemben nem felelősek az AAG és a Goetheanum működéséért, és így nincs szükség arra, hogy Dornach is jóváhagyja a megválasztásukat. Ebben a helyzetben néhány főtitkár azt javasolta, hogy ezt a megkülönböztetést szüntessük meg és mindenki legyen képviselő. Egy érdekes beszélgetés után végül ebben a kérdésben nem született döntés, de a főtitkárok megállapodtak abban, hogy a jövőben mindenkit egyenlőnek tekintenek, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy mindenkit meghívunk minden találkozóra és megkap minden információt.

Végül egy estébe hajló beszélgetés kezdődött a közgyűlés lebonyolításával kapcsolatban. Többen is helytelenítették azt a módszert, ahogyan a közgyűlés napirendi pontjainak feldolgozását eddig Dornachban elképzelték és bevezették. Az a forma, hogy egy három napos rendezvényen az első napon felolvassák a napirendi pontokat, majd a következő napon – tematikus csoportokban - beszélgetnek róla, és végül csak a harmadik napon szavaznak, többek szerint is elhibázott és rossz. Ezt jól mutatja a 2018. évi közgyűlés is, mert a harmadik napon 350 olyan tag jött el szavazni, akik az első két napon nem voltak ott, vagyis abban a munkában, amit a többiek a napirendi pontokkal kapcsolatban végeztek, nem vettek részt. Számos megoldási javaslat és elképzelés hangzott el, de a vezetőség által is elfogadható és a problémákra is választ adó megoldás nem tudott kikristályosodni.

Az utolsó napon tovább folytatódott a munka a közgyűlés formai és működési kérdéseiről, és a fókusz most a szavazások körül volt. Ugyanis a márciusi közgyűlés után sok panasz érkezett Dornachba, arról, hogy egy világtársaság esetében nem igazán elfogadható, hogy a 40 ezer tagból 800 - 900 tag hozza a döntéseket. Mivel a többiek nem csak nem férnének el a Goetheanumban, de egyszerűen nincs is lehetőségük Dornachba utazni, ezért azt várják a vezetőségtől, hogy egy olyan rendszert, megoldást vezessen be, ami lehetővé teszi mind a 40 ezer tag részvételét a közgyűlésen és annak döntéseiben. A vezetőség Gerald Häfner-t kérte fel a kérdés jogi oldalának megvizsgálására és az ő beszámolója alapján a következő kép rajzolódott ki.

Az AAG egy, a svájci törvények szerint bejegyzett egyesület, így azokat a lehetőségeket lehet alkalmazni,

amit a svájci jog megenged. A törvény alapján lehetőség nyílik arra, hogy

- 1./ levélben vagy interneten minden tag leadjon egy szavazatot, a neki előre kiküldött napirendi pontokra,
- 2./ a tagok szavazataikkal delegátusokat választanak, akik aztán Dornachban a közgyűlésen kötelezően az általuk képviselt szavazatokat adják le,
- 3./ minden országban, ahol nemzeti társaság működik egy elő-közgyűlést tartani, és ezeken a közgyűléseken az egyes napirendi pontokra leadott szavazatokat összeszámolva jönne ki a végleges szavazati arány,
- 4./ két kamarás rendszerben, egy olyan kétlépcsős formát létre hozni, melyben az ország képviselői a saját országukban lezajlott szavazatok szerint szavaznak,
- 5./ és végül arra is, hogy csak az aktív és kezdeményező tagok szavazzanak a társaság életéről és működéséről.

A beszélgetés során egyértelművé vált, hogy bár minden javaslatnak vannak előnyei, a hátrányai gyakran nagyobbak, és szinte mindegyik megoldás azon túl, hogy nem „antropozófus” megoldás, még jelentős adminisztratív többletmunkával is járna, ami igazán nem a cél. Ezért Justus Wittich és Gerald Häfner egy új javaslatot hozott be, amely szerint egy kétlépcsős döntéshozatali rendszert kellene megvalósítani a

lényeges kérdésekben. A javaslatuk szerint egy olyan föderaliztikus rendszer jöhetne létre, melyben az egyik szint az országok képviselőiből álló kamara lenne, ahol a lényeges kérdésekben, mint pl. alapszabály változtatás, vezetőségi tagok megválasztása, vezetőségi tagok mandátum hosszabbítása, egy előzetes döntés születne, amit aztán a közgyűlésnek kell jóváhagynia, vagy elutasítani. A javaslattevők ezt az elutasítást azonban minősített többséghez kötnék.

Az ennél a javaslatnál egyértelművé vált, hogy az egyes országok nem tudnának egy szavazattal ebben a tervezett első kamarában jelen lenni, mert a tagok véleménye egy adott országban annyira szerteágazó, hogy egy ország egy szavazatot csak akkor tudna leadni, ha előtte arról már a nemzeti társaság tagjai szavaztak. Így aztán nem sikerült egy olyan megoldáshoz eljutni, ami minden szempontból megfelelő lenne és bevezetését a jelenlévők összessége támogatta volna. Ugyanakkor a vezetőségnek ezzel a kérdéssel intenzíven foglalkoznia kell, mert a 2018-as évben a világ minden részéről jelentkezett az az igény, hogy a tagok szeretnék a közösség életében és döntéseiben jobban részt venni, és ennek megoldását a vezetőségtől már a 2019-es közgyűlésre várják.

Takáts Péter

KOMMUNIKÁCIÓ A GOETHEANUMBÓL

Az AAG vezetősége szeretné a jövőben a társaság tagjait szerte a világon részletesen és rendszeresen tájékoztatni a Dornachban történt eseményekről, döntésekről és felmerült problémákról. Ennek módja és formája terveik szerint az elektronikus levelezés.

Az AAG *'Nachrichten für Mitglieder'* című lapjának 6/18. számában egy felhívás jelent meg, melyben Justus Wittich a vezetőség egyik tagja és Sebastian Jungel, a lap kiadója részéről arra kéri az AAG tagjait világszerte, hogy segítsenek a lap új céljának elérésében. A vezetőség Dornachban már korábban is arra az elhatározásra jutott, hogy ezzel a lappal a világban található 40 ezer tag jelentős részét szeretnék közvetlenül is elérni, mégpedig elektronikus úton. Ehhez jött még a 2018 márciusában megtartott közgyűlés után, a tagok részéről jelentkező erős igény arra, hogy jobb és több információt kapjanak az AAG, a Goetheanum és a Szabad Szellemtudományi Főiskola életéről és működéséről. Az AAG vezetősége ezért szeretné ezt az igényt a jövőben a lehető legjobban kielégíteni, ezért most azt készítik elő, hogy 2019-től a több mint 40 ezer tagnak, mindenkinek, akinek e-mail címe van, rendszeresen megküldik a *„Nachrichten für Mitglieder, Anthroposophie weltweit”* című újságot elektronikus formában, egy e-mailben. Ugyancsak minden tagnak, természetesen azoknak, akik igényt

tartanak rá, rendszeresen megküldik a vezetőség tájékoztató anyagait, leveleit is. Azok, akiknek jó és érvényes e-mail címe van a Goetheanumban megadva, ők már kaptak is ilyen leveleket, hiszen a vezetőség március óta már négy db levelet írt és küldött ki a tagoknak világszerte.

Ahhoz, hogy a jövőben ezt a célt el lehessen érni és a lapot, ill. a vezetőség leveleit minden tag megkapja, akinek e-mail címe van, szükség van arra, hogy a valamennyi tag érvényes e-mail címe a Goetheanum rendelkezésére álljon. Ezért Justus Wittich arra kér mindenkit, azt is, aki még nem adta meg az e-mail címét, és azt is aki nem biztos abban, hogy a jelenleg érvényes e-mail címe van Dornachban megadva, hogy az erre a célra berendezett weboldalon adja meg az érvényes elérhetőségét.

Tehát ha valaki szeretné a most érvényes e-mail címét megadni a Goetheanumnak, azért hogy az AAG vezetőségének információit és a *„Nachrichten für Mitglieder, Anthroposophie weltweit”* című lapot

elektronikusan megkapja, az lépjen be a <https://dasgoetheanum.com/email> oldalra és ott kattintson a négy lehetséges nyelv közül a számára leginkább megfelelőre. Ekkor egy formanyomtatvány oldalra kerül, ahol a neve mellett a lakáscímét és a tagsági kártyájának számát kell megadni, hogy az e-mail címet a megfelelő személlyel tudják párosítani a tagnyilvántartásban.

A Goetheanum biztosít mindenkit, hogy az általa megadott adatokat csak a fenti újság és az AAG vezetőségének információinak megküldésére használják fel és más célra nem kerülhet ki. Ugyanakkor

ez az engedély bármikor visszavonható és a levélküldés leállítható.

Azok, akik esetleg nem kapták meg az AAG vezetőségének eddigi négy levelét, ők ezeket a leveleket, az interneten bármikor utólag is megnézhetik és elolvashatják. Ehhez csak arra van szükség, hogy belépnek a www.goetheanum.org weboldalra és ott az „Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft”, majd a „Generalversammlung 2018”-as fülre kattintva jutnak el arra az oldalra, ahol a levelek elolvashatók.

Justus Wittich és Sebastian Jüngel

AZ ANTROPOZÓFIA FOLYÓIRAT MIHÁLY NAPI SZÁMÁRÓL

Mihály nap körüli napokban jelenik meg az újraindított Antropozófia folyóirat 2. száma.

Köszönjük a sok elismerő, támogató szót, és köszönjük a kritikai észrevételeket is. Igyekszünk minden véleményt hasznosítani. Többen szóvá tették például, hogy túl vastagok, nehezek a papírlapok a folyóiratban, ezért a lap oldalai széttartanak, nem lehet rendesen összecsukni az újságot. Volt olyan barátunk, aki elmondta, hogy a középső lap (éppen az Antropozófia Galéria belső oldalai) leváltak a fűzésről. A Nyomda vezetője is megemlítette, hogy ezzel a terjedelemmel a fűzőgép nehezen boldogul. Márpedig, az alkotókedv örvendetes megélnéklése folytán a Nyomda által javasolt, maximálisan 72 oldalas terjedelemmel, hosszútávon számolnunk kell. (Még az is lehet, hogy az alkotóerő szét fogja feszíteni az évi négy lapszám kereteit.) Igyekszünk már a Mihály napi számban, a felhasznált papír megfelelő minőségére, jellegére vonatkozóan, megoldást találni.

Az Antropozófia Antológia, az Antropozófia Galéria és a rovat-fórum rendszer általános támogatást kapott, ebbe az irányba fejlődünk tovább. Új sorozatot indítunk, „Magyar Antropozófusok Arcképcsarnoka” címmel. Török Sándor arcképével találkozhatunk a Mihály napi számban. Elképzelésünk szerint antropozófiai tartalmú festmény háttérszövetének aurájában jelennének meg nagy elődeink arcvonásai.

Az Általános Antropozófiai Társaság ez év márciusi közgyűlésén rehabilitált két nagy személyiségről, Ita Wegmanról és Elisabeth Vreederől jelennek meg írások. Megkezdett sorozataink folytatódnak, és Kaspar Hauser élő időszerűségének ezoterikus-okkult háttéréről közlünk írást. Újabb versek jelennek meg az Antológiában és újabb festmények, vagy más művészeti alkotások a Galériában.

A „III. Pünkösdi Triennálé 2018” rendezvény eseményeiről beszámoló lesz, ezen kívül az elhangzott előadásokból ízelítőket is adunk. Tervünk szerint interjúban térünk ki arra, hogy a rendezvény, Székely György emlékének élő üzenetét átélve, miért volt „történelmi pillanat”. Sajnálatos módon a II. Pünkösdi Triennáléről 2015 Mihály napján nem jelenhetett meg ismertetés az Antropozófiában, annak akkori, ideiglenes felelősei miatt. (Ezt követően aztán közel három évig egyáltalán nem jelent meg az Antropozófia.) E hiányt röviden, vázlatosan pótoljuk.

Készek vagyunk a Társaság és a mozgalom testületeinek, közösségeinek közleményeit megjelentetni. Legfőbb célunk változatlanul az, hogy az antropozófia életjelenségeinek kommunikációjával tápláljuk olvasóközönségünket.

Éliás Ádám főszerkesztő

ELŐFIZETÉS AZ ANTROPOZÓFIA LAPRA

Hosszú szünet után ismét megjelent az **Antropozófia**, a Magyar Antropozófiai Társaság lapja, melyre most tagjaink előfizetését várjuk.

Az újra indított lap első számát megküldtük a Társaság minden tagjának, abban a reményben, hogy az kedvező fogadtatásra talál. A képviselő testületben azt reméltük, hogy az új lapnak sok előfizetője lesz, és ez adja majd a lap életének alapját és biztosítékát. A 2018. augusztusi állapot szerint a lapra mindössze 32 db előfizetés érkezett, ami jóval alulmarad a várakozásainkon.

A képviselő testület a lap árával kapcsolatban úgy döntött, hogy az **Antropozófia** lapra történő előfizetés esetén az éves előfizetési díj 4.000.- Ft/év lesz, ami évente 4 lapszámot jelent. Ehhez az összeghez jön még, igény esetén, a lapok postai úton történő kézbesítésének költsége. Ez a kézbesítési költség 2018-ban alkalmanként plusz 300.- Ft lesz. Mivel 2018-ban összesen csak három szám jelenik meg, a Pünkösdi, a Mihály napi és Karácsonyi szám, ezért a 2018 évi előfizetési díjak ennél alacsonyabbak.

Aki a 2018-as három lapszámra előfizet, vagyis ezzel támogatja a lap megjelenését, attól azt kérjük, hogy banki átutalással fizessék be a Társaság

bankszámlájára az igényeiknek megfelelő előfizetési díjat.

3.000.- Ft-ot kérünk megfizetni a 2018-as évre abban az esetben, ha személyesen kívánják átvenni a lapot a Rudolf Steiner Házban, és **3.900.- Ft-ot**, abban az esetben, ha a kézbesítést postai úton kérik. Ezen előfizetőinknek a 2018-ban már megjelent és a Társaság tagjainak kipostázott Pünkösdi számon felül még két lapszámot küldünk meg, a Mihály napi és Karácsonyi számokat.

Az átutaláshoz szükséges adatok:

A bank neve: **MagNet Magyar Közösségi Bank**; a bankszámla száma: **16200106-11543596**; Megjegyzés: **előfizetési díj 2018**. Kérjük, hogy azok az előfizetők, akik nem tagjai a Társaságnak, feltétlenül adják meg a postai címüket is!

Természetesen előfizetés nélkül is lehetőség van a lap megvásárlására. Ebben az esetben egy lapszám bolti ára: **1.200.- Ft**, és nyitvatartási időben a Rudolf Steiner Házban lehet megvásárolni.

Takáts Péter

WORLD GOETHEANUM FORUM - 2018

Olyan emberek, akik vállalkozásokban, szervezetekben vagy önállóan dolgoznak 2018. május 18-án a Goetheanumban aláírták azt az alapító okiratot, mellyel megalakult a World Goetheanum Association. Ez az új közösség 2018. szeptember 28-a és 30-a között Dornachban megrendezi a 2018. évi World Goetheanum Forum-ot. Azt szeretnék, hogy ezen a rendezvényen, melynek címe „Wirtschaftliche, soziale und spirituelle Verantwortung leben” lesz, a legkülönbözőbb életterületekről érkező partnerekkel és érdeklődőkkel élénk eszmecsere alakuljon ki arról, hogy hogyan tudunk a mai kor gazdasági, szociális és szellemi felelősségének jobban megfelelni. Minden érdeklődőt várunk, aki úgy érzi, hogy ezek a kérdések az ő számára is fontosak. A találkozó a legkülönbözőbb lehetőségeket biztosítja ahhoz, hogy a résztvevők kapcsolatba kerüljenek egymással és kommunikáció alakulhasson ki a különféle életterületekről érkező és a világot különböző módon látó emberek között.

Ismert előadók fogják a különböző témákat bevezetni, így hallani lehet majd az ismert egyiptomi antropozófus közösség, a SEKEM vezetőjét, a GSL

Fabio Brescadin, Rembert Biemond, Gerald Häfner, Ueli Hurter, Paul Mackay, Georg Soldner, Sonja Schüler, Armin Steuernagel, Ioana Viscrivanu, Verena Wahl, Justus Wittich

Bank igazgató tanácsának elnökét, az Észak-Indiai teatermelők képviselőjét, innovatív Waldorf projektek kezdeményezőjét, a Bhutani „Gross National Happiness Centre” korábbi vezetőjét, aki most Vietnamban pedagógiai reformokat vezet. Ugyancsak hallhatják a résztvevők a Szellemtudományi Főiskola Társadalomtudományi Szekciójának vezetőjét, sikeres fiatal vállalkozók bemutatkozását, és olyan embereket, akik szociálterápiai intézetükben sikeresen oldották meg súlyos függőségben szenvedő betegek rehabilitálását.

Azok, akiket érdekel a program és szívesen részt vennének a rendezvényen, további információt és a jelentkezéshez szükséges adatlapot a <http://www.worldgoetheanum.org/world-goetheanum-forum/> weboldalon találják meg, míg az Association-ról a <http://www.worldgoetheanum.org> weboldalon olvashatnak.

Örömről szolgálna, ha Önt is a rendezvény vendégei között üdvözölhetnénk!

AZ ANTROPOZÓFIA MÁSODIK RÓZSÁJA

A Karácsonyi Ülés 100. évfordulójára történő felkészülés jegyében Seress Attila tagtársunk nyilvános beszélgetéseket kezdeményez „A második rózsza, avagy felkészülés a Karácsonyi Ülés 100. évfordulójára” címmel. A következőkben ezt a kezdeményezést mutatjuk be.

Hogyan adjuk át az antropozófiát a 21. évszázad gyógyítása érdekében? Hogyan lett a főiskola kezdeti hét szekciójából mára tizenegy és hogyan közelíthető meg a szellemi iskola második és harmadik osztálya az alapkövel? Mi lett az antropozófus hírújsággal? A pénzzel is összefüggésben, mit akarhat a Goetheanum Világ Asszociáció gazdasági impulzusa? Meg tudjuk-e valósítani a beavatást Krisztus Nap titkába úgy, hogy Földünk fejlődése a mindennapok gyógyító gyakorlatává váljék? Ezért a Nap és a Merkúr égi találkozásait látva, ezek együttállásait vesszük földi találkozóink ritmusául. A „Felkészülés a Karácsonyi Ülés 100. évfordulójára” megnevezésű sorozat célja a szellemi megismerésben aktív társaink felkészítése annak érdekében, hogy tevékenységeinket összhangba hozzassuk Rudolf Steiner tétével a karácsonyi ülésen. Azok számára, akik most veszik fel szívük-lelkük üdvére az alapkövet, kifejezetten dinamizáló hatás kínálkozik a hátralévő évek alatt – a világ más antropozófus csoportjaival párhuzamosan foglalkozunk a karma e speciális fordulataival. Az ilyen események kiírását a svájci, de most már a magyarországi Antropozófiai Társaság szervezésében meghirdetett programok közt is, minden kedves érdeklődő megtalálja. Szeretettel látok mindenkit. A szabadság filozófiája Rudolf Steiner 1891-es Valóság és tudomány című doktori téziséből lett, amit 33 év múlva az 1923/24-es Karácsonyi ülészak követ, Krisztus

keresztre feszítése után 1890-ben. E szabadságfilozófia első hét fejezete a gondolat számára, második hét fejezete az akarat számára jön létre. A két részt összekötő hetes híd lesz majd az Alapkő Rudolf Steiner által megadott hetes ritmusa a karácsonyi gyűlésen (a János-evangélium hét Én-vagyok mondásának újra eljövetele?). A gondolat akarattá válik (a vizet tűzzé teszik a kánai menyegzőn), az akarat gondolattá válik (a feltámadott szavaiban).

Ám nem csupán ez az egyetlen 33 éves ritmus Rudolf Steiner antropozófiájában! Ezredvégi jövődőléseiben Ő maga mondta el, az évszázad végére sok antropozófus újra le fog születni, hogy a kulminációban a legnagyobb [társadalmi] kiterjedést érje el az antropozófia. A valódi, ezoterikus ezredforduló a Golgota utáni 2000-ben, i.sz. 2033-ban még előttünk áll? Vagy pl. 3 x 666-ban, azaz i.sz. 1998-tól 33 éven át 2031-ig tart az Antikrisztus eljövetele? Vlagyimir Szolovjov által a Kali-juga vége utáni első pillanatban leírt Antikrisztus legenda menetrendje ismerhető fel az Európai Egyesült Államokban?

Felkészülésünk az antropozófia új, élő panorámáját nyitja meg: út nyílik az antropozófia második évszázadához, azaz második rózsájához, amelynek titka egy kérdés. Hogyan hatja át Szófia az antropozófia szociális organizmusát? Amikor mindenki válaszolt, egy SzocioSzófia lesz köztünk. Majd akkor.

Seress Attila

A TÁRSASÁG KÖNYVKIADÁSI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

A GENIUS Kiadó 2018. évi kiadási tevékenységről és a könyves újdonságokról adunk tájékoztatást a következőkben.

A Társaság könyvkiadási tevékenysége 2018-ban is sikeresnek tekinthető. Ez részben az igen aktívan és motiváltan működő Könyves Csoport tagjainak – Dániel János Tamásnak, Hegedűs Miklósnak és Székely Istvánnak – köszönhető, de köszönettel tartozunk a kiadási tevékenységünket már 2016 óta támogató német Hauserstiftung-nak is. Ezt a sikert ez a kettő tette lehetővé, és így idén számos új könyvet jelentethettünk meg és kilenc régi könyvet újranyomtattunk.

2018-ban már megjelent és a Hírlevél kiküldésének időpontjában már kapható volt 6 db új könyvünk és egy új Antropozófia Füzet. Ezek: S. O. Prokofjev: A

Michael-iskola, Michael-kultusz, | R. Steiner: Michael küldetése, GA194, | R. Steiner: A nevelés művészete. Metodika, didaktika, GA294, | R. Steiner: Faust 1. kötet, GA272, | R. Steiner: A János-evangélium (Hamburg), GA103, | R. Steiner: Valóság és tudomány, GA3, | Takáts Péter: Amit Ahriman elkövetkező inkarnációjáról tudni kell, AF25.

A tervek szerint idén szeptemberben fog megjelenni: Emil Bock: A három év, a Keresztény Közösséggel közös kiadásban, | R. Steiner: Individuális szellemi lények és működésük az emberi lélekben, GA178, | R. Steiner: Az emberi test szellemtudományos megközelítésben, A legkorábbi Földkorszakok, GA

347, | R. Steiner: Egészségről és betegségről, Az érzékelés tanának szellemtudományos alapjai, GA 348. Októberben fog megjelenni: R. Steiner: Az ember és a Föld élete, A fizikai test, az étertest, az asztrál test és az én, GA 349, | R. Steiner: Ritmusok a kozmoszban és az emberben, Hogyan jutunk el a szellemi világ látásához, GA 350. Majd novemberben tervezzük megjelentetni: R. Steiner: Ember és Világ - A szellem működése a természetben, A méhek lényéről, GA 351, | R. Steiner: A természet és az ember szellemtudományos nézőpontból, GA 352, és végül decemberben fog megjelenni: R. Steiner: Az emberiség történelme és a kultúrnépek világnézetei, GA 353, | R. Steiner: A világ és az ember teremtése, A Földi élet és a csillagok hatása, GA 354.

Amennyiben ezt a kiadási tervet tartani tudjuk, akkor a GENIUS Kiadó 2018-ban is megfelelt a küldetésének, mert jóval több, mint tíz darab új Rudolf Steiner könyvet és egy darab új Antropozófia Füzetet jelentetett meg. A jelenleg még munkában lévő

könyveket is figyelembe véve már a jövő évi tervünk is biztosított, hiszen jelen pillanatban munkában vannak, és várhatóan 2019-ben lesznek kaphatóak a következő művek: R. Steiner: Individuális szellemi lények és működésük az emberi lélekben, GA178, | R. Steiner: A Krisztus-impulzus és az éntudat fejlődése, GA116, | R. Steiner: Történelmi szükségszerűség, GA179, | R. Steiner: A nyugati és a keleti világ különbözősége, GA83, | R. Steiner: A karma megnyilvánulásai, GA120, | R. Steiner: Faust 2. kötet, GA273.

A Karácsonyi Ülés 100. évfordulójára tekintettel fontos célunknak tekintjük az Agapeanum Kiadóval közösen megjelentetni tervezett könyv „A Karácsonyi ülés és az antropozófiai társaság megalapításának jegyzőkönyve” (GA260) előkészítésének befejezését és kiadását. Jelen pillanatban a nyers magyar szöveg magyar és német nyelvi lektorálása folyik és reményeink szerint ezt a művet 2019 elején meg is tudjuk jelentetni.

Takáts Péter

TÁJÉKOZTATÓ A TÁRSASÁG 2018. ÉVI GAZDÁLKODÁSÁRÓL

Júliusban elkészült a tájékoztató a Társaság második negyedévi gazdálkodásáról, és most ennek a jelentésnek a fő számaait adjuk közre.

A gazdálkodási jelentés jó tájékoztatást ad arról, hogy milyen folyamatok zajlanak a gazdálkodásunkban, és hogyan állunk. A bevételi adatokat átnézve az első sorban mindjárt azt az örömdetes tényt látjuk, hogy a tagdíj befizetés mértéke már az első félév végére elérte a tervezett szint 75 %-át, amit itt is nagyon köszönünk tagjainknak. Ez nem csak azt mutatja, hogy a tagok átérzik, hogy a tagdíjfizetés a Társaság működésének

egyik alapja, hanem egy olyan akarati gesztus kifejeződése is, mellyel az ember a Társaság iránti elkötelezettségét fejezi ki. Bevételeink összességében is pozitívan alakulnak, de figyelembe kell venni, hogy van a bevételi számok között egy olyan tétel, amit a Német Antropozófia Társaság rajtunk keresztül küldött meg a NAPÚT működésének támogatására.

Jelentés a MAT 2018. évi gazdálkodásáról - első félév				Teljesítés a terv %-ában
Adatok forintban		TERV 2018	TÉNY 2018 01-06	
Kód	Tételek			
1	Tagdíjbevétel	3 200 000	2 425 120	75,79%
2	Adományok összesen	5 500 000	4 883 727	88,80%
4	Rendezvények bevétele összesen	875 000	265 156	30,30%
5	Pénzügyi műveletek eredménye (kamat, stb.)	50 000	356	0,71%
6	SZJA 1 % felajánlás	200 000	0	0,00%
7	Könyvtár bevételei	50 000	90 000	180,00%
8	Be nem fizetett tárgyévi tagdíj			
	Nettó bevétel	9 875 000	7 574 003	76,70%
10	Bevételt növelő tételek	0	0	
	Bruttó bevétel	9 875 000	7 574 003	76,70%

A könyvértékesítés bevételei számai is a tervek szerint alakulnak, mert az éves értékesítési tervünket 41 %-ra teljesítettük, azaz a 7,55 millió forintos bevételi tervből az első félévben 3,12 millió Ft-ot teljesítettünk. Itt még azt is figyelembe kell venni, hogy mindig a második félév az erősebb és a Genius Kiadó ez év második

félévben számos új könyvet ad ki, melyek még további forgalmat generálnak majd.

A működés költségeit tekintve is a terv szerint állunk, bár egy kicsit magasabban a tervezettnél, de ennek az oka, hogy egyszer a könyvkiadás költségei között tervezett személyi költségek, ebben a félévben a

működés költségei között lettek elszámolva, valamint ebben az évben lett elszámolva a 2017-es tagdíj a

Goetheanum felé. Ha ezt a kettőt korrigáljuk, akkor a terv szerint alakult a kiadásunk is.

Jelentés a MAT 2018. évi gazdálkodásáról - első félév			Teljesítés a terv %- ában	
Adatok forintban		TERV 2018		TÉNY 2018 01-06
Kód	Tételek			
	Személyi kiadások összesen	6 000 000	3 781 740	63,03%
	A RS ház működési költsége összesen	2 500 000	301 112	12,04%
	Saját tevékenység költségei összesen	1 390 000	767 403	55,21%
	Rendezvények költségei összesen	45 000	69 660	154,80%
	Igénybe vett szolgáltatások összesen	1 570 000	1 795 862	114,39%
	MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK	11 505 000	6 715 777	58,37%

A 2018 első félév könyv- és folyóirat kiadásának költségei ezért aztán jóval a tervezett alatt vannak, mert a tervezett 4,0 millió Ft-os éves kiadásnak csak a

42 %-án állunk, azaz 1,7 millió Ft-ot költöttünk a könyvek kiadására.

Takáts Péter

A RUDOLF STEINER HÁZ HÍREI

ÉLET A HALÁL UTÁN - TANULÓCSOPORT HALADÓKNAK

2018. szeptember 10-én hétfőn 18 órai kezdettel a Rudolf Steiner Házban egy új tanulócsoporthoz indítottuk „Élet a halál után” címmel. A csoportfoglalkozás kéthetes gyakorisággal folytatódik egészen 2019 júniusáig. Az érdeklődőktől azt kérem, hogy előzetesen jelentkezzenek nálam a napkorbt@gmail.com e-mail címen.

A közös munka témája a halál utáni élet lesz, hiszen életünknek csak viszonylag kis részét töltjük itt a Földön, a legtöbbet, szellemként a szférákban szellemi lények között tartózkodunk. Mégis talán a

legkevesebbet az ottani törvényekről, viszonyokról tudunk, beleértve a halottakat és a velük való kapcsolatot is. Rudolf Steinernek szinte nincs olyan előadása, ahol ne utalna az érzékfeletti szférákra, a halál utáni életre és a reinkarnációra. Ezért indítottam el kezdeményezésemet és remélem, hogy szeptembertől egy tanulócsoporthoz keretében ismételten tudunk ezzel a témával foglalkozni. A munkában való részvételnek nincs különös előfeltétele, mindössze annyi, hogy aki ide jelentkezik, annak tisztában kell lennie az antropozófia alapfogalmaival, és Rudolf Steiner alapműveivel.

A foglalkozás vezetője: Strassenreiter József

POHL GÖRGY ISMÉT A VENDÉGÜNK LESZ

Az Antropozófus Gyógyászatért Egyesület és Seress Attila kezdeményezésére ismét vendégünk lesz a Rudolf Steiner Házban **Pohl György**, aki **2018. szeptember 3-án, hétfőn 18:30 órakor** egy nyilvános előadást tart. Az előadás címe „Miért kell az antropozófus gyógyászat érdekeit védeni?”

Az előadást egy beszélgetés követi arról, hogy mi történt 2017/18-ban az antropozófus gyógyászat érdekében Európában? Miért fontos a magyarországi érdekképviselő tevékenység támogatása? Végül pedig, hogy milyen a hangulat ma a Goetheanumban? A rendezvényére sok szeretettel várunk minden érdeklődőt.

Csobay József és Seress Attila

KOZMIKUS KERESZTÉNYSÉG

2018. szeptember.14-én, pénteken, 17:00 órakor a Rudolf Steiner Ház - Pecsét terében rendezzük meg Varga Márta: Kozmikus kereszténység című előadását, amit a „Kozmikus kereszténység” c. könyv bemutatója és egy beszélgetés követ a fordítóval és a kiadóval.

Végül Seress Attila szól a Karácsonyi ülés 100. évfordulójához vezető útról és ismerteti az ennek kapcsán induló „Felkészülés a karácsonyi ülés 100. évfordulójára” című csoportmunka részleteit. Sok szeretettel várunk minden érdeklődőt.

Seress Attila

MICHAEL ÜNNEP - EGYÜTT A KERESZTÉNY KÖZÖSSÉGGEL

Szeretettel meghívunk mindenkit a Magyar Antropozófiai Társaság és a Keresztény Közösség Michael napi ünnepségére, melyet **2018. szeptember 29-én** tartunk. Az idei ünnep különlegessége, hogy egy egész napos programmal készültünk és a Társaság tagjai meghívást kaptak a Keresztény Közösség **szombat délelőtt 10:00 órai** emberszentelő szertartására, ahova szeretettel várják azokat a tagtársainkat, akik részt szeretnének venni.

Utána egy könnyű ebéd következik a Rudolf Steiner Házban.

Majd 14:00h-órai kezdettel Hegedűs Miklós festőművész jubileumi, életmű kiállításának megnyitása, tárlat nézés következik, amit egy beszélgetés követ a művésszel. Hegedűs Miklós kisgyermekkorától elhivatottja a festészetnek, ezt fémjelzi több mint 50 kiállítása, melyek mind Magyarországon, de Angliában, Svájcban (Dornach)

Németországban, Ausztriában stb. nagy elismerést kaptak. 70 éves születésnapja alkalmából szeretettel ad helyet a Rudolf Steiner Ház alkotásainak bemutatására.

16:00 órai kezdettel Bozókiné Tengely Anna a Keresztény Közösség papja, tartja meg az ünnepi előadást, melynek témája: az évszázados Michael ábrázolási módok (kardal, sárkánnyal, mérleggel, világömbbel stb.) és ezek kapcsolata a gondolkozással, az érzéssel és az akarat. Erre az előadásra szeretettel várjuk a Keresztény Közösség tagjait, és azokat is, akik nem tagjai az Antropozófiai Társaságnak.

Az ünnepség helyszínei: a Keresztény Közösség székhelyén, Budapest, 1056. Nádor u. 35./1. emelet, és a Rudolf Steiner Ház, Budapest, 1126. Riadó u. 2/B Pecsétterem.

Németh Gilda

BEFEJEZŐDÖTT A TERASZ SZIGETELÉS FELÚJÍTÁSA

A nyári hónapokban a Rudolf Steiner Ház Pecsét termét nem tudtuk használni, mert a terasz szigetelés felújítása miatt a termet áramtalanítani kellett és a munkák közben a födém egy részéről leesett a vakolat. Örömmel jelezzük, hogy a szigetelési munkák elkészültek, és Éliás Ádám barátunk szigorú műszaki ellenőri tevékenységének köszönhetően igen jó

minőségben. A teraszról további beázás így már nem lesz. Szintén befejeződött a Pecsét terem födémének helyreállítása is, és most már csak a terem kifestése van hátra. Reményeink szerint szeptember első napjaiban a Pecsét termet ismét visszakaphatják a Társaság tagjai és a rendezvények.

Takáts Péter

A TÁRSASÁG NOVEMBERI KÖZGYŰLÉSÉRŐL

Lassan már hagyományosnak nevezhetjük, hogy ősszel is tartunk egy közgyűlést, melynek időpontját már ki is tűztük. Most a legfontosabb információkat adjuk meg.

A Társaság képviselő testülete kijelölte a 2018. évi őszi közgyűlés időpontját és a közgyűlést **2018. november 10-e, szombati** napra hívja össze. Arra kérjük a Társaság minden tagját, hogy a naptárába jegyezze fel ezt az időpontot. A kellő időben közzétett időpont reményeink szerint sokak számára teszi lehetővé a megjelenést. Egyben kérjük, hogy azon tagtársaink, akik egy a társaság életét érintő témát a közgyűlés elé kívánnak vinni, részletes napirendi javaslatukat 2018. október 15-ig - írásban - a képviselő testület egyik tagjának, vagy a MAT titkárságára nyújtsák be. A fenti időpontig elektronikus vagy postai úton beérkezett napirendi javaslatokat a közgyűlés napirendjére vesszük, viszont az ezt követően beérkezett javaslatokat a napirend összeállításánál nem áll

módunkban figyelembe venni. Ezen a közgyűlésen elő kell készítenünk a 2019. évi képviselő testületi választást is, mivel a jelenlegi testület mandátuma 2019. májusában lejár. Ezért kérjük tagjainkat, hogy ebben a kérdésben is gondoljanak előre és esetleges javaslataikat a testületi tagokra már most fogalmazzák meg.

A közgyűlési anyagokat és dokumentumokat az alapító okiratban meghatározottak szerint időben megküldjük a Társaság tagjainak, hogy mindenki fel tudjon készülni az eseményre. Reméljük, hogy sokan el tudnak jönni és aktív közreműködésükkel segíteni tudják a közgyűlés eredményes munkáját.

Takáts Péter

MEDITÁCIÓ ÉS NEVELÉSMŰVÉSZET

A 2018. évi Pünkösdi Triennálé egyik előadója Székely Anikó lett volna, de egészségi állapota sajnos nem engedte meg, hogy előadását megtartsa. Az előadást írásban megkaptuk tőle és a következőkben közre adjuk.

Kedves Jelenlévők, igen nagy sajnálatomat szeretném kifejezni azzal kapcsolatban, hogy ezen a szép ünnepi napon nem lehetek együtt Önökkel, Veletek. Öregségem és fizikai gyengeségem akadályoz ebben. Először egy kérdés köré szeretném csoportosítani azt, ami mindannyiunk számára elgondolkoztató lehet. S ez a kérdés a következő: Miért nincs a Steiner által írt tanári meditációkban szó pedagógiáról? A két, tanároknak adott meditáció közül most a másodikat hallgassuk meg:

*Szellemi tekintet,
Fordulj befelé látón;
Szívből jövő érintés
Érintsd a finom lélek-létet;
A szellemi tekintet előérzetében
szívmeleg lélek-érintésben,
Ott szövődik a tudatos-lét.
Tudatos-lét, ami az ember-lény
Felső és alsórendű mivoltából
Köti a világ-világosságot
A föld-sötéthez.*

*Szellemi tekintet
Szívből jövő érintés
Pillantsd meg, érintsd meg
Az ember-bensőben
Szövődő világ-világosságot
A földön honoló sötétségben;
Saját
Ember-alkotó-erőt
Teremtő
Erőt létrehozó
Akaratot hordozó
Magamat.*

Ennek a meditációnak a horderejére még visszatérünk. A feltett kérdés irányába haladunk azzal, ha az első stuttgarti Waldorf iskola 1919. szeptember 9-i tanári konferenciájáról szóló visszaemlékezéseket felolvassuk. Az első így hangzik (Rudolf Steiner szavai): „Este a meditációjuk előtt kérjék az angyalokat, arkangyalokat és archékat, hogy segítsenek a következő napi munkájukban” Reggel a meditációjuk után viszont idézzék tudatukba, hogy a harmadik hierarchia szellemei Önökkel vannak” – így szólt Steiner a tanárokhöz. Dr. Steiner körbejárta az asztalt, mindenkinek kezet nyújtott és hosszan, a legnagyobb megindító komolysággal a szemébe

nézett.” A második visszaemlékezés: „Dr. Steiner kezet fogva velünk, megígérteti, hogy az általa megadottak szerint fogunk dolgozni.” Steiner a nevelésművészeti irodalomban több helyen fejt ki, hogy: „ne a tananyaggal kapcsolatos legyen a reggeli és az esti meditáció”.

Most térjünk vissza a II. tanári meditációra, melynek horderejéről szeretnék néhány szót mondani. Ebben a meditációban a szellemben történő önmegismerésről van szó. A gondolkodás maga - nem a tartalma, az érzés maga - nem a tartalma, az akarat maga - nem a tartalma, égi eredetű, nem mi hoztuk létre, a legmagasabb szellemi lény, a Logosz (Atya, Fiú egysége) hozta létre az emberben. Minden tudati folyamatnak ez az eredete, az észlelésnek is. Mi csak használjuk ezeket az ajándékokat. A szellemben történő önmegismerésen azt értem, hogy a szellemtudomány útmutatásai alapján végzett un. alapgyakorlatok és az ezekre épülő meditáció révén tapasztalva megismerhetőek az említett tudati folyamatok, mint égi folyamatok is. A gondolkodás, érzés, akarat. Mivel a legmagasabb világerő szülőttei, az ő megtapasztalásuk, megismerésük, fokozatosan, szisztematikusan, a világban működő szellemi folyamatok, és alkotóik megtapasztalása, megismerése felé vezet.

A gondolkodás, érzés tartalma, a valamilyen okból megindított akarat nem világerő, nem világfolyamat, bármilyen magasrendű dolog, téma érdekében jön létre. Akkor lesz azzá, ha a megismerés átvilágítja a gondolkodás folyamatát, amiből a beszélő alkot. Alkotja mondatait. Az érzés is akkor válik világerővé, világfolyamattá, ha át lesz világitva (nem a tartalma, hanem maga az érzés) és az akarattal is így áll a dolog. Akkor (visszatérve a II. tanári meditációra) megpillantjuk, megérintjük

*„Az emberi bensőben
Szövődő világ-világosságot,
A földön honoló sötétségben,
Saját
ember-alkotó erőt
Teremtő
Erőt létrehozó
Akaratot hordozó
Magamat.”*

A gondolkodás, érzés, akarat, mint világerő, világfolyamat megismerése egyszerre vezet önmagunknak, mint én-nek a megismerése irányába, és egyúttal a világerő forrása felé. A pedagógiai intuíció rendszeres, növekvő, akart, nem véletlenszerű átéléséhez nem a pedagógia vezet a pedagógust, hanem a szellem felé forduló, önzetlen érdeklődés, a szellemi önmegismerés, a benne működő világfolyamatok megismerése, tapasztalása révén. Az önzetlenség a mai tudati helyzetben nem lehet csak elhatározás, valami más is kell hozzá. A gyakorlás végzése oldja a magunk felé fordított figyelemrők börtönének ajtaját, mert meg kell, hogy forduljanak, hogy helyzetükből kimozduljanak, újra szabad figyelemrők lehessenek, bármerre fordíthatóak. Ez az emberi figyelemrő eredeti sajátossága.

A szándékosan gyakorolt koncentráció, és minden gyakorlatban szükségelt figyelemrő nagyon koncentrált – azokat a figyelemrőket is igénybe veszi, amik testünkhöz, lelkünkhöz tapadnak. „Valaki igyekszik az ő életét megtartani, elveszti azt, és valaki elveszti azt, megeleveníti azt” (Lukács 17,33) A görögül írt evangéliumban az „élet” szó a „psyché”-vel van kifejezve, ami lelket is jelent. A „megeleveníti” szó pedig a görög „élet” szóból származik, a „dzoé”-ből, ami az örök élet kifejezése. (Valaki igyekszik az ő lelkét megtartani, elveszti azt és valaki elveszti azt, örök életűvé teszi). Így a gyakorlás az önzetlenség iskolája is. Mert az önszeretet felé forduló figyelemrőket kiszabadítja és megismerésre fordítja. Rudolf Steiner „Meditatív módon kidolgozott emberismeret” c. könyvében (GA 302/a)- 1919. szeptember 21.) a harmadik fejezetében pedig éppen a pedagógiai munkával kapcsolatban ad a pedagógiai gyakorlatra vonatkozó meditációt. Ez akkor valósítható meg - a szövegből kitűnik, - ha a pedagógus már jártas a meditáció megvalósításában.

„Először az embertan tanulmányozása és magunkba szívása, azután ennek az emberismeretnek a megértése, a megértése meditálva, miközben belsőleg egyre beljebb megyünk magunkban, ahol az emberismeretet egész ritmikus rendszerünk fogadja, és azután így jön létre az emberismeretre való emlékezés a szellemből. Ez jelenti a szellemből kiinduló pedagógiai alkotást, így válik a pedagógia művészetté.” A „ritmikus rendszer” kifejezésen Steiner a meditáció második lépcsőjén kialakuló megismerő érzést érti, mely a ritmikus rendszerből (szív felől) felszabaduló erőkből jön létre. (Az előbb említett figyelemrők szabadulása módján). A megismerő

ézés szellemi tapasztaló erő. Erről bővebb kifejtés olvasható Székely György: A hetedik nap vége, A szelíd akarat c. könyveiben) (Georg Kühlewind). Ha az emberismeret meditációra hívó praktikus útmutató, akkor vajon a többi Steiner által írt nevelésművészeti könyv nem az? Steiner az esti és a reggeli meditációra vonatkozóan azt az útmutatást adta, hogy az ne a tananyaggal legyen kapcsolatos. Mégis, pedagógiai problémák esetén az esti embertani meditációra is felhívja a figyelmet. „Esténként végezzenek embertani meditációt, és akkor reggelre előpattan Önökből: igen, a Molnár Jancsival ezt és ezt kell tennem... Egyszóval tudni fogják, hogy mit alkalmazzanak a speciális esetben.”

A XX. század folyamán az autentikus szellemtudományi irodalom egyre árnyaltabban és egyre differenciáltabban fejezi ki mondanivalóját. A szóval való bánás művészete új, élő fogalmakat is kifejez. Ilyen új, élő fogalom a „csillaggyerek” fogalom a nevelésművészet egén. Székely György meditációin át került kapcsolatba a XX. század végétől születő új generáció problémáival. A nevelésművészetnek sok alkotó-művelője került már szemtől-szembe az új kihívásokkal. Székely György így ír ezekről a gyerekekről „Csillaggyerekek” c. könyvében: „A csillag az ember szellemi lényének része, mely születéskor a figyelem, a belső világosság révén a testiséggel összekapcsolódik, de a földi élet folyamán is a szellemi világban marad.” „Már nagykorúan (szellemi értelemben) érkeznek a csillaggyerekek saját csillagukról – egy nem érzékszervileg észlelhetőről - olyanról, ami hasonló ahhoz, mely Jézus születésekor a három mágus számára megjelent és Jeruzsálemből Betlehembe vezette őket – ez egy igazi, érzékfeletti asztrológia orientáló csillaga.”

A csillaggyerekek embertani sajátosságairól így ír e fejezetben: „A magam-érező (egoisztikus figyelem) burok optimális, azaz nagyon vékony, éppen, hogy biztosítja azoknak a test - mozgásoknak a lehetőségét, melyek nem kifejező mozdulatok. Ezért nagyrészt elmarad az egoitás (szokásos) kialakulása, a szerető lényiség az én-t mondást követően is megmarad.” „Az én-tudat, vagy öntudat, ami oly jellemző ezekre a gyerekekre, nem a magam-érezésből származik, hanem az erős, megmaradó figyelemből, amely mint belső világosság - a csillag közelében - tapasztalni képes önmagát, és így önmagává, az igazi énné válik.” Ezek mind adottságok, amivel születnek. Székely György leírja, hogy többnyire vitális és szellemi energiátöbblettel rendelkeznek, és ebben hasonlítanak

a sajátos nevelési igényű (pl. hiperaktív, vagy figyelemzavarral küszködő) gyerekekhez. Csak arra figyelnek, ami tényleg érdekli őket. A világot a saját szellemi impulzusuk alapján akarják megváltoztatni, a részvét és a szeretet szerint akarják megalkotni.

Leírja, hogyan és miért változnak ezek a gyerekek a spirituális, finom adottságokat mutató lényből – egyik napról a másikra kezelhetetlen ördögökké. Leírja a velük való bánás lehetőségeit. „Ennek megfelelően a csillaggyerekekhez való helyes viszonyulás csak egy „javított kiadása” azoknak a javaslatoknak, melyek a „normális” gyerekekkel kapcsolatban „érvényesek”.

„Javított” - itt azt jelenti, hogy szigorúbban és kevesebb kompromisszummal tartjuk be a javaslatokat, mármint a steineri eredeti útmutatásokat a pedagógus szellemből kiinduló nevelésművészeti alkotó munkára vonatkozóan, azért, hogy az új generáció minden születő gyermeke be tudja tölteni hivatását. Talán van még jövő! Hogy ne valljon kudarcot az az impulzus, amivel születnek.

Majdnem 100 éve történt az 1919-es szeptemberi konferencián az a kézfogás, az az ígéretkérés, a mélyreható pillantás. Talán ma vissza tudjuk szorítani azt a kezét és vissza tudjuk adni azt a pillantást.

Székelly Anikó

* * * * *

A Társaságot és/vagy a társasági életet érintő témákat, kérdéseket vagy kéréseket kérjük írnatok meg a területért felelős képviselő testületi tagnak:

Rudolf Steiner Ház - Naszályi Nóra, naszalyinora@gmail.com

Programok - Varga Szemes László, vargaszemes@gmail.com

Társasági ünnepek, rendezvények – Németh Gilda, salygi@gmail.com

Tagi kapcsolatok, tagsági ügyek - Somogyvári Mária, somogyvarimaria@gmail.com

Antropozófia életterületek - Mezei Katalin, mezei.katalin@gmail.com

Antropozófia életterületek - Hivessy Géza, antrononprofit.kft@upcmail.hu

Gazdasági ügyek - Takáts Péter, tpeter@menedzserkalauz.hu

Genius Kiadó - Takáts Péter, tpeter@menedzserkalauz.hu

A Társaság képviselője - Takáts Péter, tpeter@menedzserkalauz.hu

* * * * *

IMPRESSZUM

A Magyar Antropozófia Társaság hírlevele a Társaság tagjainak

Cím: 1026. Budapest, Riadó u. 2/b

Honlap: antropozofia.hu

Email cím: hirlevel@antropozofia.hu

Szerkesztők: a Társaság képviselő testületének tagjai

Megjelenik: évi 4 alkalommal

A kiadásért felel a Társaság képviselője

Technikai munkatárs: Kiss Miklós

A TÁRSASÁG PROGRAMNAPTÁRÁBÓL - 2018. SZEPTEMBER

DÁTUM	IDŐPONT	A RENDEZVÉNY CÍME
2018.09.03 hétfő	18:30 - 20:00	Miért kell az antropozófus gyógyászat érdekeit védeni? - Pohl György előadása
2018.09.04 kedd	18:00 - 20:00	BIODINAMIKUS Kertészeti és mezőgazdasági ismeretek az antropozófiában
2018.09.06 csütörtök	18:30 - 20:00	Antropozófia az alapoktól
2018.09.10 hétfő	17:15 - 18:45	Gyakorló Munkacsoport
2018.09.10 hétfő	18:45 - 20:30	Antropozófiái előkészítő csoport
2018.09.11 kedd	18:00 - 20:00	Az evangéliumok megismerése meditáció útján
2018.09.12 szerda	18:00 - 20:15	MOLTKE csoport
2018.09.14 péntek	17:00 - 20:00	A Kozmikus kereszténység c. könyv bemutatója
2018.09.18 kedd	18:00 - 20:00	BIODINAMIKUS Kertészeti és mezőgazdasági ismeretek az antropozófiában
2018.09.20 csütörtök	18:30 - 20:00	Antropozófia az alapoktól
2018.09.21 péntek	19:00 - 21:00	Rdolf Steiner Szeminárium
2018.09.22 szombat	8:30 - 19:00	Rudolf Steiner Szeminárium
2018.09.23 vasárnap	8:30 - 13:30	Rdolf Steiner Szeminárium
2018.09.24 hétfő	17:15 - 18:45	Meditációs csoport
2018.09.24 hétfő	18:00 - 20:00	Élet a halál után - Strassenreiter József tanulócsoportja haladóknak
2018.09.24 hétfő	18:45 - 20:30	Antropozófiái előkészítő csoport
2018.09.25 kedd	18:00 - 20:00	Az evangéliumok megismerése meditáció útján
2018.09.26 szerda	18:00 - 20:15	MOLTKE csoport
2018.09.29 szombat	14:00 - 15:00	Hegedűs Miklós kiállításának megnyitója
2018.09.29 szombat	16:00 - 18:00	Bozóki Anna előadása - A Társaság Mihály-napi ünnepe
2018.09.30 vasárnap	10:00 - 13:00	HARC AZ EMBERI LÉLEKÉRT SOROZAT ELŐADÁSA

A TÁRSASÁG PROGRAMNAPTÁRÁBÓL - 2018. OKTÓBER

DÁTUM	IDŐPONT	A RENDEZVÉNY CÍME
2018.10.02 kedd	18:00 - 20:00	BIODINAMIKUS Kertészeti és mezőgazdasági ismeretek az antropozófiában
2018.10.04 csütörtök	18:30 - 20:00	Antropozófia az alapoktól
2018.10.08 hétfő	17:15 - 18:45	Gyakorló Munkacsoport
2018.10.08 hétfő	18:00 - 20:00	Élet a halál után - Strassenreiter József tanulócsoportja haladóknak
2018.10.08 hétfő	18:45 - 20:30	Antropozófiai előkészítő csoport
2018.10.09 kedd	18:00 - 20:00	Az evangéliumok megismerése meditáció útján
2018.10.10 szerda	18:00 - 20:15	MOLTKE csoport
2018.10.12 péntek	19:00 - 21:00	Rudolf Steiner Szeminárium
2018.10.13 szombat	8:30 - 19:00	Rudolf Steiner Szeminárium
2018.10.14 vasárnap	8:30 - 13:30	Rudolf Steiner Szeminárium
2018.10.16 kedd	18:00 - 20:00	BIODINAMIKUS Kertészeti és mezőgazdasági ismeretek az antropozófiában
2018.10.18 csütörtök	18:30 - 20:00	Antropozófia az alapoktól
2018.10.19 péntek	17:00 - 20:00	Könyvbemutató
2018.10.22 hétfő	17:15 - 18:45	Meditációs csoport
2018.10.22 hétfő	18:00 - 20:00	Élet a halál után - Strassenreiter József tanulócsoportja haladóknak
2018.10.22 hétfő	18:45 - 20:30	Antropozófiai előkészítő csoport
2018.10.23 kedd	18:00 - 20:00	Az evangéliumok megismerése meditáció útján
2018.10.24 szerda	18:00 - 20:15	MOLTKE csoport
2018.10.27 szombat	10:00 - 13:00	HARC AZ EMBERI LÉLEKÉRT SOROZAT ELŐADÁSA
2018.10.30 kedd	18:00 - 20:00	BIODINAMIKUS Kertészeti és mezőgazdasági ismeretek az antropozófiában

A TÁRSASÁG PROGRAMNAPTÁRÁBÓL - 2018. NOVEMBER

DÁTUM	IDŐPONT	A RENDEZVÉNY CÍME
2018.11.01 csütörtök	18:30 - 20:00	Antropozófia az alapoktól
2018.11.05 hétfő	17:15 - 18:45	Gyakorló Munkacsoport
2018.11.05 hétfő	18:00 - 20:00	Élet a halál után - Strassenreiter József tanulócsoportja haladóknak
2018.11.05 hétfő	18:45 - 20:30	Antropozófiai előkészítő csoport
2018.11.06 kedd	18:00 - 20:00	Az evangéliumok megismerése meditáció útján
2018.11.07 szerda	18:00 - 20:15	MOLTKE csoport
2018.11.13 kedd	18:00 - 20:00	BIODINAMIKUS Kertészeti és mezőgazdasági ismeretek az antropozófiában
2018.11.15 csütörtök	18:30 - 20:00	Antropozófia az alapoktól
2018.11.16 péntek	19:00 - 21:00	Rudolf Steiner Szeminárium
2018.11.17 szombat	8:30 - 19:00	Rudolf Steiner Szeminárium
2018.11.18 vasárnap	8:30 - 13:30	Rudolf Steiner Szeminárium
2018.11.19 hétfő	17:15 - 18:45	Meditációs csoport
2018.11.19 hétfő	18:00 - 20:00	Élet a halál után - Strassenreiter József tanulócsoportja haladóknak
2018.11.19 hétfő	18:45 - 20:30	Antropozófiai előkészítő csoport
2018.11.20 kedd	18:00 - 20:00	Az evangéliumok megismerése meditáció útján
2018.11.21 szerda	18:00 - 20:15	MOLTKE csoport
2018.11.25 vasárnap	10:00 - 13:00	HARC AZ EMBERI LÉLEKÉRT SOROZAT ELŐADÁSA
2018.11.27 kedd	18:00 - 20:00	BIODINAMIKUS Kertészeti és mezőgazdasági ismeretek az antropozófiában
2018.11.27 kedd	18:00 - 20:00	Felkészülés a Karácsonyi Ülés 100. évfordulójára
2018.11.29 csütörtök	18:30 - 20:00	Antropozófia az alapoktól
2018.11.30 péntek	17:00 - 19:00	Könyvbemutató